

Sygn. akt III AUa 1628/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krystian Serzysko (spr.)
Sędziowie:	SSA Iwona Łuka-Kliszcz SSA Agata Pyjas - Luty
Protokolant:	st.sekr.sądowy Dorota Stankowicz

po rozpoznaniu w dniu 28 maja 2013 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **R. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o emeryturę górniczą

na skutek apelacji wnioskodawcy R. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie Wydziału VII Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 3 października 2012 r. sygn. akt VII U 676/12

o d d a l a apelację.

Sygn. akt III AUa 1628/12

UZASADNIENIE

Wyroku z dnia 28 maja 2013 r.

Wyrokiem z dnia 3 października 2012 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił odwołanie R. G. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 26 stycznia 2012 r. i 30 marca 2012 r., odmawiających przyznania prawa do emerytury górniczej.

Sąd Okręgowy ustalił, że R. G., ur. (...) przebywał na rencie z tytułu częściowej niezdolności do pracy w okresie od 17 maja 2001 r. do 31 maja 2012 r. Ukończył 55 lat życia w dniu(...)i nie należy do Otwartego Funduszu Emerytalnego. Wnioskiem z dnia 29 stycznia 2007 r. zwrócił się do organu rentowego z prośbą o przyznanie emerytury górniczej. Prawomocną decyzją dnia 21 marca 2007 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. odmówił skarżącemu prawa do emerytury albowiem nie udokumentował 25 lat pracy górniczej. W związku z kolejnym wnioskiem z dnia

19 stycznia 2012 r. w sprawie emerytury górniczej organ rentowy uwzględnił do stażu pracy górniczej następujące okresy zatrudnienia:

- 1) od 20 maja 1976r. do 30 sierpnia 1976r. i od 16 listopada 1978r. do 30 czerwca 1979r. w związku z zatrudnieniem w Kopalni (...) w S. - na stanowiskach mechanika pod ziemią i młodszego górnika pod ziemią
- 2) od 7 marca 1983r. do 27 grudnia 1991r., w związku z zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie (...) w M. - na stanowisku górnika pod ziemią.
- 3) od 4 stycznia 1992r. do 15 grudnia 1992r., od 1 stycznia 1993r. do 14 czerwca 1993r. i od 17 października 1993r. do 19 grudnia 1993r., w związku z zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie (...) w M. - na stanowisku górnika pod ziemią.
- 4) od 5 kwietnia 1996r. do 31 marca 1999r., w związku z zatrudnieniem w (...) Spółce z o.o. w K., na stanowisku górnika.
- 5) od 17 maja 1999r. do 3 czerwca 1999r., od 5 czerwca 1999r. do 13 czerwca 1999r., od 15 czerwca 1999r. do 25 sierpnia 1999r. w związku z zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o w C. na stanowisku górnika pod ziemią. W czasie od 26 sierpnia 1999r. do 21 maja 2000r. przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Łącznie w wymiarze 18 lat, 7 miesięcy i 6 dni pracy górniczej (w tym 4 lata i 15 dni liczone półtorakrotnie).

Zakład nie uwzględnił do stażu pracy górniczej następujących okresów zatrudnienia:

- 1) od 27 października 1976r. do 16 października 1978r. - w związku z zatrudnieniem w Kopalni (...)w S.. W tym czasie wnioskodawca odbywał zasadniczą służbę wojskową w Jednostce Wojskowej Nr (...) gdzie pełnił funkcję kierowcy - elektromechanika.
- 2) od 31 sierpnia 1976r. do 25 października 1976r. - w związku z zatrudnieniem w Kopalni (...) w S., gdyż w tym czasie wykonywał pracę na powierzchni.
- 3) od 14 sierpnia 1979r. do 31 stycznia 1982r. w związku z zatrudnieniem w (...) Oddział I w K., na stanowisku kierowcy.
- 4) od 10 lutego 1982r. do 3 marca 1983r. w Kopalni (...) w C., na stanowisku kierowcy samochodowego i technologicznego.
- 5) od 1 lutego 1994r. do 30 czerwca 1994r. z tytułu zatrudnienia na stanowisku górnika w Przedsiębiorstwie (...) w M..
- 6) od 1 lipca 1994r. do 30 czerwca 1996r. - w związku z zatrudnieniem w Przedsiębiorstwie (...) w M.. W tym czasie skarżący nie świadczył żadnej pracy. Jak wynika z treści zaświadczenia Przedsiębiorstwa (...) w M. z dnia 21 marca 2000r. w tym czasie skarżący przebywał na tzw. zasiłku socjalnym.

Łącznie w ilości 8 lat i 18 dni okresów pracy. W decyzji z dnia 30 marca 2012r. w porównaniu z decyzją z dnia 26 stycznia 2012r. nie uwzględniono okresu służby wojskowej (w czasie od 27 października 1976r. do 16 października 1978r.) oraz okresu pobierania zasiłku socjalnego (w czasie od 5 kwietnia 1996r. do 31 marca 1999r.) jako okresów równorzędnych i zaliczalnych uwzględnionych wcześniej na zasadzie art. 34 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w wersji obowiązującej do dnia 31 grudnia 2008r.

W czasie od 1 kwietnia 1997r. do 31 marca 1999r. (tj. przez okres 2 lat) skarżący pracował w Przedsiębiorstwie (...) Spółce z o.o. z siedzibą w C., w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku górnika w podziemiu. W okresie od 18 listopada 2000r. do 16 maja 2001r. przebywał na świadczeniu rehabilitacyjnym udzielonym skarżącemu na zasadzie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 1999r. Nr 60, poz. 636).

Sąd Okręgowy zważył, że spór w rozpatrywanej sprawie sprowadzał się do wyjaśnienia, czy w tak ustalonym stanie faktycznym wnioskodawca R. G. spełniał warunki do uzyskania emerytury górniczej w rozumieniu przepisów art. 50a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami). Stosownie do treści art. 50a ust. 1 ustawy emerytura górnicza przysługuje pracownikowi, który łącznie spełnia następujące warunki:

- ukończył 55 lat życia,

- ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50 c ust. 1, nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w Otwartym Funduszu Emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Przy ustaleniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym, że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy (art. 50b omawianej ustawy). W świetle art. 50c ust. 2 ustawy za pracę równorzędną z pracą górniczą uważa się:

a) zatrudnienie na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa w urzędach górniczych, jeżeli zatrudnienie jest związane z wykonywaniem czynności inspekcyjno - technicznych, w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt 1-4, pod warunkiem uprzedniego przepracowania w kopalniach, przedsiębiorstwach i innych podmiotach określonych w ust. 1 pkt. 1-4 co najmniej 10 lat pod ziemią na odkrywce w kopalniach siarki lub węgla brunatnego, a także w kopalniach otwartych siarki albo na stanowiskach dozoru lub kierownictwa ruchu.

b) zatrudnienie przy innych pracach nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone w ust. 1 i w pkt. 1 i 2 przeszli w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1-4.

Jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego wnioskodawca ukończył 55 lat życia w dniu(...) i nie przystąpił do Otwartego Funduszu Emerytalnego. Jednakże nie udokumentował 25 lat pracy górniczej, a jedynie 18 lat, 7 miesięcy i 6 dni. Obecnie okres pełnienia służby wojskowej (w przypadku wnioskodawcy od 27 października 1976r. do 16 października 1978r.) oraz okres pobierania zasiłku socjalnego (w przypadku wnioskodawcy przypadający w czasie od 5 kwietnia 1996r. do 31 marca 1999r.) nie są okresami zaliczanymi i okresami równorzędnymi w rozumieniu przepisów art. 50c w związku z art. 50b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i nie mogą być uwzględnione do stażu pracy górniczej, od którego uzależnione jest prawo do emerytury. Odnośnie okresu pracy od 1 lutego 1994r. do 30 czerwca 1994r. wyjaśnić należy, iż wprawdzie jak wynika z zeznań wnioskodawcy w tym czasie był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w M. na stanowisku górnika. Jednakże w aktach sprawy brak jest jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego ten fakt. Z zaświadczenia pracy z dnia 21 marca 2000r. oraz z zaświadczenia o zasiłku socjalnym z dnia 21 marca 2000r. wystawionych przez Przedsiębiorstwo (...) w M. wynika jednoznacznie, iż skarżący pracował w tym przedsiębiorstwie od 7 marca 1983r. do 30 listopada 1986r. oraz od 1 grudnia 1986r. do 31 stycznia 1994r. A od 1 lipca 1994r. do 30 czerwca 1996r. przebywał na zasiłku socjalnym. Brak jest natomiast jakichkolwiek danych dotyczących okresu od 1 lutego 1994r. do 30 czerwca 1994r. A nawet gdyby przyjąć, iż faktycznie wnioskodawca w tym czasie pracował w charakterze górnika to i tak okoliczność ta nie miałaby wpływu na uprawnienia skarżącego do emerytury. Po doliczeniu wymienionego okresu do stażu pracy górniczej wnioskodawca udowodniłby jedynie 19 lat, 1 miesiąc i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych, zamiast wymaganych 25 lat pracy górniczej. Ponadto w ocenie Sądu, bez znaczenia dla uprawnień skarżącego dotyczących emerytury górniczej pozostaje również okoliczność pracy w charakterze górnika, na terenie Czechosłowacji, w przedziale czasowym od 1 kwietnia 1997r. do 31 marca 1999r., łącznie w wymiarze 2 lat. Po zsumowaniu wymienionych okresów wnioskodawca mógłby wykazać łącznie 21 lat, 1 miesiąc i 6 dni okresów składkowych i nieskładkowych.

Wymieniony staż pracy nie jest wystarczający do uzyskania emerytury. Okoliczności, iż wnioskodawca w czasie od 26 sierpnia 1999r. do 21 maja 2000r. przebywał na zasiłku chorobowym i następnie od 16 października 2000r. do 16 maja 2001r. na świadczeniu rehabilitacyjnym, z uwagi na okres ich trwania (tj. 1 rok, 4 miesiące i 26 dni) również pozostają bez znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. A nadto z treści zgromadzonych dokumentów w żadnym wypadku nie wynika, aby wymienione świadczenia były przyznane skarżącemu z tytułu wypadku przy pracy albo z tytułu choroby zawodowej w związku z wykonywaną pracą górniczą. Dlatego sąd na zasadzie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie oddalił jako całkowicie nieuzasadnione.

Apelację od wyroku wniósł R. G. prosząc o weryfikację jego dokumentów potwierdzających staż pracy górniczej oraz ponowne i pozytywne rozpatrzenie wniosku emerytalnego. Podniósł, że udokumentowany przez niego staż to okres pracy górniczej ok. 25 lat, co jest w przepisach ZUS wymagane do przyznania emerytury górniczej. Po weryfikacji Oddziału ZUS zostało to zmniejszone do okresu ok. 19 lat.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest bezzasadna.

W niniejszej sprawie wnioskodawca kwestionuje odmowę przyznania prawa do emerytury górniczej, lecz nie precyzuje, które konkretnie okresy takiej pracy należy mu wbrew wskazaniom organu rentowego uwzględnić. Zakład, a za nim sąd pierwszej instancji, określili dokładnie, jakie okresy pracy górniczej zostały wnioskodawcy zaliczone, a jakie nie. W odwołaniu skarżący zakwestionował niedoliczenie mu okresu pracy górniczej wC.w latach 1996-1999. Tymczasem należy zwrócić uwagę, że pierwsza decyzja ZUS z 26 stycznia 2012 r. została przez ten organ uchylona poprzez wydanie decyzji z 30 marca 2012 r. Ta ostatnia decyzja zawiera ostateczne wyliczenie okresów pracy górniczej zaliczonych przez organ rentowy. Na te okresy słusznie powołuje się Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku. Z przedstawionego zestawienia wynika jednoznacznie, że organ rentowy zaliczył do pracy górniczej okres pracy w C. od 5 kwietnia 1996 r. do 31 marca 1999 r., zatem zarzuty odnoszące się do tego okresu uznać należy za bezprzedmiotowe. Odnośnie do pozostałych okresów, które nie zostały zaliczone do pracy górniczej, podnieść należy, co następuje. Jeśli chodzi o pracę w charakterze kierowcy (od 14 sierpnia 1979 r. do 31 stycznia 1982 r. oraz od 10 lutego 1982 r. do 3 marca 1983 r.), a także w kopalni, ale na powierzchni (od 31 sierpnia 1976 r. do 25 października 1976 r.) to w sposób oczywisty nie podlega ona wliczeniu do pracy górniczej w rozumieniu przepisów prawidłowo zacytowanych przez sąd pierwszej instancji. Charakter tej pracy wynika zarówno ze świadectw pracy, jak i zeznań samego skarżącego. Okresu od 22 maja 2000 r. do 16 maja 2001 r. także nie można zaliczyć do pracy górniczej, ponieważ w tym czasie wnioskodawca przebywał na świadczeniu rehabilitacyjnym (patrz akta rentowe). Okres od 1 lutego 1994 r. do 30 czerwca 1994 r. nie został wykazany jako praca górnicza, ponieważ brak w tym względzie jakiegokolwiek dokumentu potwierdzającego pracę w tym charakterze. W tej sytuacji, analizując okresy nieuznane przez organ rentowy za okresy pracy górniczej, pozostają do rozważenia dwa z nich. Pierwszy, to okres służby wojskowej od 27 października 1976 r. do 16 października 1978 r., drugi, to okres pobierania zasiłku osłonowego (taką nazwą posługuje się zaświadczenie na karcie 8 akt sprawy) lub socjalnego (taką z kolei nazwą posługuje się zaświadczenie na karcie 12 akt rentowych ZUS) w okresie od 1 lipca 1994 r. do 30 czerwca 1996 r.. Przedmiotowe okresy wymagałyby szczegółowych rozważań odnoszących się do charakteru takich okresów, o ile ich zaliczenie bądź nie zaliczenie do okresów pracy górniczej miałyby znaczenie dla rozstrzygnięcia. Jednak biorąc pod uwagę okoliczność, że zgodnie z art. 50a ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami) warunkiem przysługiwania prawa do emerytury górniczej jest wykazanie przez mężczyznę 25 lat pracy górniczej, nawet dodanie do już wykazanych okresów pracy górniczej w wysokości 18 lat, 7 miesięcy i 6 dni, opisanych wyżej okresów, nie daje wymaganych 25 lat. Zaznaczyć przy tym należy, że organ rentowy uwzględnił już w swoim wyliczeniu półtorakrotny wymiar okresów pracy górniczej określonej w art. 50d ustawy. Tym samym w niniejszej sprawie brak jest konieczności szczegółowego rozważania ewentualności zaliczania służby wojskowej do pracy górniczej w rozumieniu art. 50a i następnych ustawy, oraz ustalania charakteru pobieranego w latach 1994-1996 zasiłku. Skąd inąd przedmiotowy zasiłek miał być pobierany do 30 czerwca 1996 r., a już od 5 kwietnia tegoż 1996 r. wnioskodawca rozpoczął pracę górniczą, która przez organ rentowy została zaliczona.

Jest prawdą, że w uzasadnieniu decyzji odmawiającej przyznania wnioskodawcy emerytury górniczej z 21 marca 2007 r. organ rentowy przedstawił inny sposób liczenia okresów pracy górniczej, jednak przy rozpoznawaniu kolejnych wniosków emerytalnych Zakład nie jest takim wyliczeniem związany. Wyliczeniem tym nie jest też związany sąd rozpoznający sprawę.

Wobec powyższego na podstawie art. 385 kpc orzeczono jak w sentencji wyroku.